

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/5/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116207188
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4116207188.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobkyne: P. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XXX, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, o určenie neplatnosti právneho úkonu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 13. augusta 2018 č. k. 12C/141/2016-120 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8500111659, uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 21. 04. 2015, je neplatná. O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyni náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 551 ods. 1, 2, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, článkom 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, § 497 Obchodného zákonníka a § 137 písm. c/ CSP. Uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 18. 03. 2016 domáhala určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500111659, ako aj náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnila tým, že uzatvorila so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere na sumu 1.500 eur, na zabezpečenie záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o revolvingovom úvere uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorú považuje za neplatnú a na danom určení má aj naliehavý právny záujem, pretože žalovaný reálne vykonáva realizáciu zabezpečovacieho prostriedku, zamestnávateľ musí vykonávať zrážky zo mzdy a žalovaný sa môže na úkor žalobkyne bezdôvodne obohacovať. Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých splátok, vymedzenie pohľadávky je neurčité, ide o formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná, spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, pokiaľ mala záujem získať úver, musela sa podrobiť vopred určenej sformulovanej zmluvnej podmienke o zabezpečení pohľadávky formou dohody o zrážkach zo mzdy. Naliehavý právny záujem žalobkyne mal súd preukázaný tým, že žalovaný reálne vykonával realizáciu zabezpečovacieho prostriedku, čím dochádza bez právneho dôvodu k zásahu do jej majetkovej sféry, pričom zamestnávateľ žalobkyne musí rešpektovať uzatvorenú dohodu vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne a žalovaný sa môže na úkor žalobkyne bezdôvodne obohacovať. V prejednávanej veci naozaj môže nastať, že veriteľ môže vymôcť celú pohľadávku voči dlžníkovi pomocou zrážok z dlžníkovej mzdy, pričom takto vymožené prostriedky môžu značne prekračovať sumu, ktorú by spotrebiteľ bol povinný zaplatiť pri náležitom súdnom preskúmaní nekalosti ustanovení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom spotrebiteľ musí vynaložiť značné úsilie pre to, aby získal takto zaplatené prostriedky späť a môže byť od takého postupu

odradený neprimeranými nákladmi a ťažkosťami. Spotrebiteľ môže byť aj odradený od vymáhania pomerne nízkej sumy z titulu bezdôvodného obohatenia so zreteľom na značné náklady, ktoré by takýto postup obnášal. Dohoda o zrážkach zo mzdy môže vyvolať určitú nerovnováhu v postavení spotrebiteľa a veriteľa, keďže inštitút zrážok zo mzdy neprimerane uľahčuje veriteľovi vymoženiu svojej pohľadávky aj v časti, v ktorej je založená na nekalých podmienkach. Je dokonca možné vidieť určitú paralelu medzi zrážkami zo mzdy, ktoré zvýhodňujú veriteľa a medzi stanovením povinného riešenia sporov na rozhodcovskom súde so sídlom v mieste podnikania veriteľa. Predmetom konania je určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy ako prostriedku na zabezpečenie splnenia záväzkov žalobkyne voči žalovanému. Pre dohodu platia takisto všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl.). Obsahom dohody bol súhlas dlžníka - spotrebiteľa s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a súčasne poukazovali veriteľovi. Zákon síce výslovne ustanovuje, že dohodnuté zrážky nesmú svojou výškou (rozsahom) presahovať výšku zrážok, aké sú prípustné pri výkone rozhodnutia (exekúcií). Ak by teda výška dohodnutých zrážok presahovala výšku zrážok prípustnú podľa Exekučného poriadku, dohoda by v tejto časti bola neplatná pre jej rozpor so zákonom (§ 40 ods. 1), avšak veriteľ môže postupne prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy, uspokojiť aj odplatu za poskytovanie služby a poplatok za poskytnutie úveru/revolvingu, ktoré si vyčíslil - vyúčtoval na základe zmluvy, ktoré sa javia súdu ako neprijateľné. Dohoda okrem označenia veriteľa, dlžníka, platiteľa mzdy musí obsahovať aj označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide, a výšku dohodnutých zrážok. Z predloženej žaloby možno ustáliť, že žalovaný poskytol žalobkyňi úverový rámec vo výške 1.500 eur, touto zmluvou však v ďalšom vopred vnútil (pripravené predtlačené tlačivo) konajúcej osobe - žalobkyňi aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jej záujmu. Ako to vyplýva z výpovede žalobkyne žiadnym spôsobom nebola osobitne oboznámená zo strany žalovaného o forme tohto zabezpečovacieho inštitútu, ani o jeho následkoch. Výsluchom žalobkyne mal súd zistené, že táto o uzavretí a podpise dohody o zrážkach zo mzdy vôbec nevedela a dozvedela sa o tomto úkone až od svojho zamestnávateľa, ktorý začal zrážky zo mzdy aj realizovať, z toho sa dá usudzovať nedostatok vôle konajúcej osoby - spotrebiteľa - žalobkyne vstúpiť do dohody o zrážkach zo mzdy so žalovaným. Súd poukázal aj na zrejmy nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle žalobkyne s dohodou o zrážkach zo mzdy a s poukazom už na uvedené dôvody a konkrétne okolnosti sa súdu javil takýto právny úkon ako neplatný s poukazom na ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd mal v ďalšom za to, že uvedený postup žalovaného sa dá kvalifikovať ako nekalá praktika, ktorá v zmysle Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, ako aj ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka nemôže požívať právnu ochranu. Zákon č. 150/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov, zakotvil s účinnosťou od 01. 04. 2004, t. j. pred uzatvorením spornej zmluvy do nášho právneho poriadku inštitút spotrebiteľských zmlúv. Zmyslom ochrany spotrebiteľa je ochrana osôb, ktoré sa zúčastňujú na právnych vzťahoch trhového hospodárstva, avšak nie kvôli dosiahnutiu zisku. Charakteristickou črtou európskeho spotrebiteľského práva je ochrana slabšej zmluvnej strany a stieranie hranice medzi právom súkromným a verejným. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačenej tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať a jedinou jeho alternatívou je prijatie respektíve odmietnutie návrhu. Význam spotrebiteľských zmlúv možno vidieť v rovine zvýšenej ochrany slabšieho prvku záväzkového vzťahu - spotrebiteľa a jeho práva. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spoločným znakom tejto novej kogentnej právnej úpravy je teda snaha práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Zmluvné podmienky dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve sa môžu odchyliť od podmienok upravených v Občianskom zákonníku len v prospech spotrebiteľa. Akákoľvek dohoda v spotrebiteľskej zmluve, ktorá zhoršuje postavenia spotrebiteľa alebo ktorou sa spotrebiteľ vopred vzdáva svojich práv, nie je možná. Spotrebiteľské zmluvy by mali byť vyvážené a nemožno akceptovať, aby spotrebiteľ mal menej práv ako dodávateľ. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, ako aj príslušné zákonné ustanovenia, súd rozhodol tak, že určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8500111659, uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 21. 04. 2015 je neplatná, pretože vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by žalobkyňa ako spotrebiteľ mala možnosť dohodu odmietnuť, hoci je to v texte dohody uvedené, žalovaný nepreukázal, že žalobkyňu poučil o následkoch uzavretia dohody, že by dohodu s ňou individuálne dojednal, veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu

nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať, aké pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná, svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa - žalobkyne. Okrem toho suma 1.500 eur uvedená v texte dohody bola uvedená len v súvislosti s označením budúceho poskytnutia revolvingového úveru, neurčité je dojednanie o výške splátok, čo tiež spôsobuje následok neplatnosti dohody, pretože v dohode je uvedené, že pokiaľ nebude zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške 87,24 eura, bude za účelom dorovnania zvýšená nad dohodnutú sumu v ďalšom mesiaci, čo súd považoval za neurčité dojednanie a zvýhodňujúce postavenie veriteľa, ktorý má byť bezpodmienečne uspokojený aj nad dohodnutú výšku mesačnej zrážky. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 255 ods. 2 CSP tak, že žalobkyňa súd náhradu trov konania nepriznal, nakoľko vo veci mala úspech, ale žiadne trovy konania si neuplatnila, ani jej žiadne nevznikli.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že súd žalobu v celom rozsahu zamietne a súčasne mu prizná nárok na náhradu trov konania. So závermi súdu prvej inštancie nesúhlasil, nakoľko sú v rozpore so skutočnosťami vyplývajúcimi z vykonaného dokazovania a tiež sú v rozpore s právnymi predpismi. Vopred pripravené znenie spotrebiteľských dokumentov je prirodzenou súčasťou úverových produktov a spotrebiteľských vzťahov vo všeobecnosti, pričom poukázal na Nález Ústavného súdu ČR vo veci III. ÚS 3725/13 zo dňa 10. 4. 2014. Zo záverov súdu prvej inštancie nevyplýva a ani v konaní žiadnym spôsobom nebolo preukázané, ako by žalovaný - veriteľ mal údajne nanútiť uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy; rozhodnutie v tejto časti považuje navyše za nepreskúmateľné. Dohoda o zrážkach zo mzdy spĺňa všetky zákonom vyžadované náležitosti podľa § 5a ods. 1 písm. a) zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, teda je 1. uzatvorená vo forme osobitnej listiny, 2. spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia (bod III), 3. mal možnosť ju odmietnuť (bod II). Nekritické prevzatie tvrdení žalobkyne ako pravdivých, resp. ako osvedčených pre účely konania o akomkoľvek návrhu je popretím a degradáciou písomnej formy právneho úkonu. Ak je možné a právne relevantné jednostranne tvrdiť, že konajúca osoba niečo nechcela podpísať - napriek tomu to podpísala, potom písomná forma právneho úkonu vyžadovaná zákonom je zbytočná. Ak by žalobca tvrdenie o „nutnosti“ podpísať dohodu o zrážkach (alebo akúkoľvek inú zmluvu) použil v akomkoľvek nespotebiteľskom vzťahu, zrejme by jeho tvrdenia boli inak vyhodnotené. Čo je v oblasti záverov konajúceho súdu podstatné, je tiež to, že súd vychádzal pri ich koncipovaní z tvrdení žalobkyne, ktoré nemali oporu ani v logických súvahách, nakoľko žalobkyňa pri svojom výsluchu uviedla vzájomné odporujúce si skutočnosti vychádzajúce na jednej strane zo spomínanej nevedomosti spotrebiteľa v čase podpisu a nadobudnutí vedomosti o dohode o zrážkach zo mzdy až v čase jej predloženia zamestnávateľovi, zároveň však mala byť k uzatvoreniu dohody „nútená“, čo by potvrdzovalo vedomosť žalobkyne pri podpise dohody. Uvádzané závery považuje za neurčité a nesprávne. Tiež popieral závery súdu o neurčitosti dojednaní o výške mesačnej zrážky zo mzdy. Ustanovenie o možnosti jednostranného zvýšenia výšky zrážky nie je esenciálnou súčasťou dohody a upravuje iba špeciálnu situáciu zvýšenia zrážky nad dohodnutú výšku v prípade, ak v ktoromkoľvek mesiaci nebude zrážka z akéhokoľvek dôvodu vykonaná v dohodnutej výške. Závery súdu prvej inštancie v predmetnom rozsahu nevychádzajú zo žiadnych konkrétnych okolností vyvolaných konaním žalovaného. Predmetné ustanovenie je obsahovo oddeliteľné od zvyšného obsahu dohody o zrážkach zo mzdy, čiže nemôže byť dôvodom neplatnosti celej dohody, a teda ani podkladom pre rozhodnutie, ktoré sa uvádza vo výroku napádaného rozsudku.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že súd prvej inštancie úplne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predtým ako nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak
a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý
b/ ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov
c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

8. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

9. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania (okrem prípadov uvedených v ustanovení § 379 CSP), tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

10. V preskúmvanej veci sa žalobkyňa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 18. 03. 2016 domáhala, aby súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8500111659, uzatvorená medzi žalobkyňou P. U., trvale bytom M. XXX a žalovaným PPROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752 zo dňa 21. 04. 2015 je v celom rozsahu neplatná. Zároveň sa domáhala vydania predbežného opatrenia, o ktorom rozhodol súd prvej inštancie uznesením zo dňa 24. marca 2016 č. k. 12C/141/2016-12, ktorým nariadil predbežné opatrenie v nasledovnom znení: Zamestnávateľ navrhovateľky - SIIXEMS SLOVAKIA, s. r. o., so sídlom Nitra, Kmeťkova 120 je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľky v prospech odporcu na základe Dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500111659 zo dňa 21. 04. 2015, uzavretej medzi navrhovateľkou a odporcom, počnúc právoplatnosťou uznesenia a to až do právoplatného skončenia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12C/141/2016. Zároveň uložil odporcovi zdržať sa výkonu práva zrážok zo mzdy navrhovateľky vyplývajúcej z Dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500111659 zo dňa 21. 04. 2015 a to až do právoplatného skončenia vo veci samej vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12C/141/2016. Z odôvodnenia podanej žaloby vyplýva, že žalobkyňa so žalovaným dňa 21. 04. 2015 uzatvorila Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500111659, na základe ktorej jej žalovaný poskytol úver vo výške 1.500 eur, pričom poskytnutý úver sa zaviazala spolu s úrokom uhradiť v mesačných splátkach vo výške 87,54 eura. Na zabezpečenie záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o revolvingovom úvere uzatvorili dňa 21. 04. 2015 zmluvné strany dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorú žalobkyňa považuje za neplatnú. Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala predovšetkým výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, opisuje len možné spôsoby jej vzniku. Vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky je neurčité, a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tiež dôvodila, že dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná a svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa. Pokiaľ mala záujem od žalovaného získať úver, musela sa podrobiť vopred určenej a sformulovanej zmluvnej podmienke o zabezpečení pohľadávky žalovaného formou dohody o zrážkach zo mzdy, bez toho, aby táto podmienka s ňou bola individuálne dohodnutá, a tak ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Neurčité bolo aj zmluvné dojednanie v dohode o zrážkach zo mzdy, týkajúce sa výšky splátok. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, v poradí druhým, tak, že žalobe žalobkyne v celom rozsahu vyhovel, pričom predmetom prejednávania odvolacím súdom, v dôsledku podaného odvolania žalovaného, bolo rozhodnutie prvoinštančného súdu v jeho celom rozsahu.

11. Prejednávajúc podané odvolanie žalovaného, odvolací súd považuje za dôležité uviesť, že vo všeobecnosti je inštitút dohody o zrážkach zo mzdy legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, a ak neexistuje hoci len potenciálne riziko vymoženia nezákonného, či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídením súdneho procesu siahnúť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženia nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške, nerozhoduje nestranná inštitúcia, ale spravidla podnikateľ a je značne problematické až nezistiteľné, kedy tento inštitút obchodník aktivuje. Je potrebné si uvedomiť, že dlžník sa pri realizácii neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať

so svojim vlastným majetkom. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia, a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom, či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal). Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak vychádza z dispozitívnej normy a odkláňa sa v neprospech spotrebiteľa, keď umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré veriteľ nemá nárok. Ak by mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. januára 2013 sp. zn. 6 MCdo 9/2012). Samotná dohoda o zrážkach zo mzdy nie je založená na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na nútenej subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Z tohto dôvodu je potom potrebné poskytnúť žalobkyni ako spotrebiteľovi ochranu s ohľadom existenciu nebezpečenstva, že na základe zrážok zo mzdy na základe dohody sa umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly. V opačnom prípade by inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňoval veriteľovi dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom, či iným nezávislým orgánom. Bez toho, aby súdny orgán vyhodnotil skutočnú existenciu a výšku dlhu, si takúto výšku diktuje veriteľ sám a vykonávajú sa tak zrážky zo mzdy dlžníka, pričom dlžník nemá možnosť priamo ich zastaviť. Z vyššie uvedeného možno preto dospieť k záveru, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka a je tak neplatná.

12. Pokiaľ súd prvej inštancie uzavrel, že formulácia dohody je neurčitá, a to i s ohľadom na skutočnosť, že suma 1.500 eur bola uvedená v texte dohody len v súvislosti s označením budúceho poskytnutia revolvingového úveru, s takýmto záverom súdu sa odvolací súd taktiež stotožňuje, keď je treba uviesť, že z dohody nevyplýva, aká bude výška konečnej pohľadávky, ktorá mala byť zrážkami zo mzdy uspokojovaná. Za ustálenie zabezpečovanej pohľadávky nemožno považovať pohľadávky, ktoré možno vzniknú v budúcnosti tak, ako je to uvedené v čl. IV. predmetnej dohody. Rovnako súd prvej inštancie vyhodnotil správne za neurčité aj zmluvné dojednanie v dohode o zrážkach zo mzdy týkajúce sa výšky splátok (rozsahu, v akom má byť naplnená uhradzovacia funkcia zabezpečovacieho inštitútu zrážok zo mzdy). Podľa dohody, ak nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, bez ohľadu na dôvod, má byť zrážka v nasledujúcich mesiacoch zvýšená nad dohodnutú sumu. Neurčitosť zmluvného dojednania o výške zrážok má za následok neplatnosť dohody. Uvedené ustanovenie predstavuje jednostranné neprimerané zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa, ktorý má byť bezpodmienečne uspokojený aj nad dohodnutú výšku mesačnej zrážky, tak ako správne uviedol súd prvej inštancie. Pokiaľ žalovaný argumentoval, že predmetné ustanovenie je obsahovo oddeliteľné od zvyšného obsahu dohody o zrážkach zo mzdy, čiže nemôže byť dôvodom neplatnosti celej dohody, a teda ani podkladom pre rozhodnutie, z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako i z odôvodnenia tohto rozhodnutia je nepochybné to, že dohodu o zrážkach zo mzdy je potrebné považovať za neplatnú z viacerých právnych dôvodov, a teda neurčitosť zmluvného dojednania o výške splátok nie je jediným dôvodom pre jej neplatnosť.

13. K námietke žalovaného, že záver súdu prvej inštancie o nevedomosti žalobkyne o predmetnej dohode a jej dôsledkoch je nesprávny, odvolací súd udáva, že k tomuto záveru súd prvej inštancie dospel na základe tvrdenia žalobkyne, ktoré tvrdenie bolo nesporným, keď žalovaný ho nijak nepoprel a ani nepreukázal skutočnosť, že žalobkyňu poučil o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy. Skutočnosť, že bez uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečujúcej pohľadávku žalovaného by nedošlo ani k uzavretiu zmluvy o úvere, preukazuje samotný žalovaným vyhotovený text dohody o

zrážkach zo mzdy, podľa ktorého spoločnosť žalovaného bude mať (má) voči dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že spoločnosť poskytne dlžníkovi na základe zmluvy o revolvingovom úvere čiastku vo výške 1.500 eur. Takto formulovaný text odôvodňuje záver, že bez uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy by nedošlo ani k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere, ktoré zabezpečenie si takto žalovaný ako dodávateľ vymienil. Z uvedeného je preto zrejmé, že uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy bolo podmienkou uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom (revolvingovom) úvere, čo má nepochybne vplyv na vôľu žalobkyne ako spotrebiteľa pri jej uzavretí a možnosti odmietnutia jej uzavretia, ako aj na posudzovanie jej individuálneho dojednaní.

14. Odvolací súd ďalej udáva, že sa nestotožňuje s námietkou žalovaného, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné.

15. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami strany sporu, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia. Zákonné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP sa totiž chápe aj z hľadiska práv strany sporu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia.

16. Prihliadajúc na uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa kritéria pre odôvodňovanie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, a preto ho možno považovať za preskúmateľné. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie predovšetkým zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia, ale aj ich obsahovej (materiálnej) náplni, čím sa naplňujú najmä kritéria určitosti (prehľadnosti), zrozumiteľnosti a presvedčivosti rozhodnutia. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie tak nie je nepreskúmateľné.

17. S ohľadom na všetky vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

18. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyne priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).